
	Félagslegt vinnuumhverfi Vinnuumhverfisvísir	Nr. skjals: VSÁFE01 Útgáfunr.: 4 Dags: 27.8. 2021 Höf.: FMÓ/HBK/ HSS Ábyrgðarm.: FMÓ Bls.: 4
---	---	---

Hafa skal til hliðsjónar reglugerð nr. 1009/2015 um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum

I. hluti

Til að tryggja öruggt og heilsusamlegt starfsumhverfi ber að huga að eftirfarandi:	Mat. V: Í lagi X: Ekki í lagi O: Á ekki við	Athugasemdir
1. Vinnutími; <i>Skipulag vinnutímans, vaktafyrirkomulag, mikil eða tilviljunarkennd yfirvinna, samspil fjölskyldu og atvinnulífs.</i> Erú ákvæði virt um lengd vinnutímans og hvíldartíma? Vinnur starfsfólk tilviljunarkennda yfirvinna? Taka vaktaskipti mið af gangi sólar? Á starfsfólk gott með að samræma ábyrgð í vinnu og fjölskyldu?		
2. Tímaþröng; <i>Starfsfólk verður sífellt að leggja of hart að sér til að ljúka verkefnum á tilteknum tíma. Vinnuálag ójafnt.</i> Vinnur starfsfólk ákvæðisvinnu? Erú gerðar óraunhæfar kröfur um hraða eða fjölda verkefna? Erú verkefni of erfið? Getur starfsfólk stjórnað vinnuálaginu?		
3. Tilbreytingarleysi, einhæfni; <i>Vinna er einhæf og/eða síendurtekin. Krafist er stöðugar athygli.</i> Er hægt að brjóta upp einhæfnina með því að láta starfsfólk fá fjölbreyttari verkefni? Ef vinnan krefst stöðugar athygli, er mögulegt að starfsfólk skiptist á verkefnum? Erú reglulega tekin hlé í einhæfum störfum? (t.d. í færibandavinnu eða álíka)		
4. Athafnafrelsi, svigrúm; <i>Starfsfólk hefur möguleika á því að skipuleggja vinnuna sjálft eða hafa áhrif á framkvæmd hennar.</i> Getur starfsfólk fengið aukið svigrúm til að hafa áhrif á skipulag og framkvæmd vinnunnar, vinnuhraða og vinnuhlé? Getur starfsfólk haft áhrif á ákvarðanir sem eru mikilvægar fyrir starfið?		
5. Einvera við vinnu; <i>Starfsfólk vinnur eitt eða einangrað. Starfsfólk vinnur utan dagvinnutíma.</i> Er starfsfólk faglega einangrað eða vinnur eitt án möguleika á samskiptum við aðra? Fær það upplýsingar sem tengjast starfsemi vinnustaðarins? Fær það stuðning frá samstarfsfólki eða stjórnendum þegar á þarf að halda?		

<p>6. Samskipti; <i>Leitast er við að skapa jákvæðan starfsanda og koma á góðu samstarfi stjórnenda og starfsfólks. Stuðlað er að gagnkvæmri virðingu á vinnustaðnum.</i> <i>Starfsfólk er upplýst og þjálfað í að takast á við erfið samskipti við utanaðkomandi aðila sem hafa tengingu við vinnustaðinn.</i></p> <p>Eru til staðar samskiptavandamál/ágreiningur eða óviðeigandi framkoma í garð starfsfólks eða stjórnenda, svo sem einelti, áreitni, ofbeldi eða hótanir? Er til staðar forvarnaráætlun gegn einelti, áreitni og ofbeldi og viðbragðsáætlun ef slíkt kemur upp? Er leitast við að vinna úr ágreiningi á uppbyggilegan hátt? Er gripið inn í eins fljótt og mögulegt er þegar neikvæð hegðun eða ágreiningur kemur upp á vinnustaðnum? Fær starfsfólk þjálfun í að takast á við erfið samskipti? (t.d. við utanaðkomandi aðila svo sem þjónustuþega vinnustaðarins, viðskiptavini, birgja)</p>		
<p>7. Stuðningur; <i>Leitast er við að veita stuðning við verkefni í vinnunni, bæði verklegan stuðning til að leysa ákveðin verkefni sem og félagslegan stuðning til að efla tengsl og gagnkvæma virðingu.</i></p> <p>Fær starfsfólk hvatningu og stuðning ef á þarf að halda frá stjórnendum og/eða samstarfsfólki? Er það ljóst innan vinnustaðarins hver á að aðstoða hvern við verklega þætti? Er starfsfólk stutt og þjálfað til að takast á við erfið og andlega krefjandi verkefni í vinnunni?</p>		
<p>8. Upplýsingaflæði, boðleiðir; <i>Starfsfólk fær nauðsynlegar upplýsingar um vinnustaðinn og vinnuna. Starfsfólk tekur þátt í ákvörðunum.</i></p> <p>Eru skýrar og virkar boðleiðir á milli starfsfólks og á milli starfsfólks og stjórnenda? Veit starfsfólk til hvers er ætlast af þeim? Er til starfslýsingar? Fær starfsfólk að taka þátt í ákvörðunum sem snertir starf þeirra?</p>		
<p>9. Samsetning starfshópsins; <i>Leitast er við að skapa andrúmsloft umburðarlyndis og gagnkvæmrar virðingar sem tekur tillit til þess að starfsfólk er ólíkt t.d. hvað varðar kyn, aldur og uppruna.</i></p> <p>þarf einhver að upplifa mismunun vegna aldurs, þjóðernis, fötlunar, kynhegðunar, kynferðis eða annars sem kann að aðgreina starfsfólk frá starfshópnum að öðru leyti?</p>		
<p>10. Öryggi; <i>Öryggisreglur eru til staðar og farið er eftir þeim. Starfsfólk er upplýst um öryggisreglur vinnustaðarins.</i></p> <p>Er fyllsta öryggis gætt til að tryggja öryggi alls starfsfólks? Er öryggisreglur til staðar fyrir allar hættur á vinnustaðnum?</p>		

	Félagslegt vinnumhverfi Vinnumhverfisvísir	Nr. skjals: VSÁFE01 Útgáfunr.: 4 Dags: 27.8. 2021 Höf.: FMÓ/HBK/ HSS Ábyrgðarm.: FMÓ Bls.: 4
---	---	---

Eru varnir gegn slysum og óhöppum yfirfarnar reglulega og kynntar starfsfólki? Er tekið á ógnum og áhættu í vinnumhverfinu?		
11. Breytingar í vinnumhverfi; <i>Starfsfólk fær upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar í vinnumhverfi sem getur haft áhrif á starf þess.</i> Er starfsfólk upplýst um stefnu fyrirtækisins? Er starfsfólk upplýst um fyrirhugaðar breytingar á vinnustaðnum eins og aukin umsvið eða niðurskurð? Er starfsfólk upplýst um breytingar á verkefnum/verkferlum innan vinnustaðarins eða innleiðingu nýs hug- eða tækjabúnaðar? Er upplýsingagjöf til starfsfólks til þess fallin að draga úr óvissu? Er upplýsingagjöf til þess fallin að takmarka streitu og starfsóöryggi í tengslum við breytingar?		
12. Annað		

	Félagslegt vinnuumhverfi Vinnuumhverfisvísir	Nr. skjals: VSÁFE01 Útgáfunr.: 4 Dags: 27.8. 2021 Höf.: FMÓ/HBK/ HSS Ábyrgðarm.: FMÓ Bls.: 4
---	---	---

II. hluti – framhald

Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Greining / mat á orsökum ef við á	Val og framkvæmd á lausnum.	Seinni tíma úttekt á aðstæðum og mat á því hve vel hefur tekist til með lausnir (t.d. eftir 6 mánuði)	Nafn þeirra sem eru ábyrgir fyrir framkvæmd matsins og dagsetning þegar úrbótum á að vera lokið
1. Vinnutími				1	
2. Tímaþróng				2	
3. Tilbreytingarleysi, einhæfni				3	
4. Athafnafrelsi, svigrúm				4	
5. Einvera við vinnu				5	
6. Samskipti				6	

	Félagslegt vinnumhverfi Vinnumhverfisvísir	Nr. skjals: VSÁFE01 Útgáfunr.: 4 Dags: 27.8. 2021 Höf.: FMÓ/HBK/ HSS Ábyrgðarm.: FMÓ Bls.: 4
---	---	---

Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Greining / mat á orsökum ef við á	Val og framkvæmd á lausnum.	Seinni tíma úttekt á aðstæðum og mat á því hve vel hefur tekist til með lausnir (t.d. eftir 6 mánuði)	Nafn þeirra sem eru ábyrgir fyrir framkvæmd matsins og dagsetning þegar úrbótum á að vera lokið
7. Stuðningur				7	
8. Upplýsingaflæði, boðleiðir				8	
9. Samsetning starfshópsins				9	
10. Öryggi				10	
11. Breytingar í vinnumhverfi				11	
12. Annað, hvað?				12	